

PM 2009:29 RIV (Dnr 323-2786/2008)

Flexibla behörighetskrav till gymnasieskolans yrkesprogram **Remiss från Utbildningsdepartementet**

Borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande
Som svar på remissen ”Flexibla behörighetskrav till gymnasieskolans yrkesprogram” överlämnas och återopas denna promemoria.

Föredragande borgarrådet Lotta Edholm anför följande.

Ärendet

I promemorian ”Flexibla behörighetskrav för gymnasieskolans yrkesprogram” föreslås flexibla behörighetskrav för yrkesprogrammen. Förslaget innebär att behörighet till yrkesprogrammen kan nås på följande två sätt:

1. Behöriga till yrkesprogram är elever med lägst betyget Godkänt i minst åtta ämnen inklusive svenska eller svenska som andraspråk, matematik och engelska.
2. Behöriga till yrkesprogram är också elever som saknar godkänt betyg i engelska eller matematik men har godkänt i minst åtta ämnen inklusive svenska eller svenska som andraspråk och det meritvärde som framgår av föreskrifter som regeringen meddelar.

Nuvarande behörighetskrav innebär att eleven måste ha godkänt i svenska, engelska och matematik för att få behörighet till gymnasieskolan. Dagens system innebär att elever som enbart har godkänt i dessa tre ämnen är behöriga men är dåligt rustade för gymnasieskolan. Elever som däremot har godkänt eller högre betyg i många ämnen, men saknar betyget godkänt i ett av de tre behörighetsgivande ämnena, hänvisas till individuella programmet.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret och utbildningsnämnden.

Stadsledningskontoret är positivt till skärpningen av kraven för behörighet till gymnasieskolan men ställer sig negativt till att ta bort kraven på godkänt i matematik och engelska.

Utbildningsnämnden anser att det är nödvändigt att det finns en viss flexibilitet gällande behörighetskrav för gymnasieskolans yrkesprogram.

Mina synpunkter

Förslaget innebär att elever med enbart godkänt i svenska, matematik och engelska inte längre är behöriga till gymnasieskolan. Samtidigt ges elever som saknar godkänt i engelska eller matematik men som i övrigt har dokumenterat god studieförmåga och

godkända betyg i minst åtta ämnen behörighet till gymnasieskolans yrkesprogram. Det kan till exempel handla om invandrade elever som anlant till Sverige under de senare grundskoleåren eller elever med svårigheter med matematikinläring, dyskalkyli.

Det är nödvändigt att det finns en viss flexibilitet gällande behörighetskrav för gymnasieskolans yrkesprogram. Elever som har förutsättningar att påbörja och fullfölja en gymnasieutbildning ska ges möjlighet att göra det. I dag hänvisas elever utan godkänt i matematik eller engelska uteslutande till gymnasieskolans individuella program, en studieväg som alltför ofta visat sig leda till ofullständiga gymnasiebetyg och stora svårigheter att etablera sig på arbetsmarknaden.

Det är oerhört angeläget att utredningens förslag inte leder till ett minskat ansvar från grundskolan att ge eleverna de kunskaper som krävs för vidare studier. Målet måste kvarstå att alla elever ska nå målen i grundskolan och därigenom bli behöriga till gymnasieskolan. I det fall en elev saknar betyg i matematik eller engelska från grundskolan är det angeläget att gymnasieskolan erbjuder särskilt stöd för att eleven ska nå målen i matematik och engelska samt klara sina övriga studier.

Jag föreslår att borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande

Som svar på remissen ”Flexibla behörighetskrav till gymnasieskolans yrkesprogram” överlämnas och återopas denna promemoria.

Stockholm den 26 februari 2009

LOTTA EDHOLM

Bilaga

Departementspromemorian ”Flexibla behörighetskrav till gymnasieskolans yrkesprogram”

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Det antecknades till förteckningen att miljöpartiet lämnar ärendet utan eget ställningstagande.

Kommunstyrelsen

Det antecknades till protokollet att miljöpartiet lämnar ärendet utan eget ställningstagande.

ÄRENDET

I promemorian ”Flexibla behörighetskrav för gymnasieskolans yrkesprogram” föreslås flexibla behörighetskrav för yrkesprogrammen. Förslaget innebär att behörighet till yrkesprogrammen kan nås på följande två sätt:

1. Behöriga till yrkesprogram är elever med lägst betyget Godkänt i minst åtta ämnen inklusive svenska eller svenska som andraspråk, matematik och engelska.
2. Behöriga till yrkesprogram är också elever som saknar godkänt betyg i engelska eller matematik men har godkänt i minst åtta ämnen inklusive svenska eller svenska som andraspråk och det meritvärde som framgår av föreskrifter som regeringen meddelar.

Nuvarande behörighetskrav innebär att eleven måste ha godkänt i svenska, engelska och matematik för att få behörighet till gymnasieskolan. Dagens system innebär att elever som enbart har godkänt i dessa tre ämnen är behöriga men är dåligt rustade för gymnasieskolan. Elever som däremot har godkänt eller högre betyg i många ämnen men saknar betyget Godkänt i ett av de tre behörighetsgivande ämnena hänvisas till individuella programmet.

BEREDNING

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret och utbildningsnämnden.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 16 februari 2009 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsledningskontoret är positivt till skärpningen av kraven för behörighet till gymnasieskolan genom att det inte längre räcker med godkänt i enbart svenska, engelska och matematik. Stadsledningskontoret ställer sig dock negativt till att ta bort kraven på godkänt i matematik och engelska.

Stadsledningskontoret bedömer att förslaget inte har några större ekonomiska konsekvenser för staden. Förslaget skulle innebära att en grupp som idag inte är behörig till gymnasieskolans nationella program skulle bli det. Effekten blir att denna grupp inte behöver studera på IV-programmet utan istället direkt kan få plats på de nationella programmen. Detta skulle medföra en minskad kostnad för staden då eleven kan slutföra studierna på tre år istället för fyra.

Utbildningsnämnden

Utbildningsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 12 februari 2009 att delvis bifalla förvaltningen förslag till beslut och att därutöver anföra:

Det är nödvändigt att det finns en viss flexibilitet gällande behörighetskrav för gymnasieskolans yrkesprogram. Elever som har förutsättningar att påbörja och fullfölja en gymnasieutbildning ska ges möjlighet att göra det. I det fall en elev saknar betyg i matematik eller engelska från grundskolan är det angeläget att gymnasieskolan erbjuder särskilt stöd.

Huvuddelen av elever med bristande förkunskaper ska dock ta igen sina kunskapsluckor i grundskolan. Målet för skolpolitiken ska vara att ingen elev lämnar

grundskolan utan grundläggande kunskaper.

Utbildningsförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 13 januari 2009 har i huvudsak följande lydelse.

Kunskap och färdigheter i matematik är grundläggande för att kunna tillgodogöra sig gymnasial utbildning. Detta gäller inte minst på yrkesprogrammen. Det anses så viktigt att man i gymnasieutredningens betänkande föreslår att det skall finnas ett antal olika inledande kurser under rubriken Matematik 1 på yrkesprogrammen. Gemensamt för dessa är att de ska ha 100 poäng och bygga på grundskolans nivå. Kurserna ska dessutom ge den grundläggande högskolebehörigheten. Att i det läget ändra behörighetskraven så att Godkänt i matematik inte längre krävs anser förvaltningen är felaktigt. Risken bedöms då stor att elever med bristande förkunskaper tas emot och misslyckas med att tillgodogöra sig och fullfölja utbildningen. Dessutom anser förvaltningen att det sänder ut fel signaler till eleverna i grundskolan. Elever som har jobbigt med matematiken riskerar att tappa motivationen för ämnet när det inte krävs för att komma in på yrkesprogrammen. Att lära sig matematik kan av eleven uppfattas som mindre viktigt.

Förslaget i departementspromemorian innebär också att man kan tas in utan godkänt i engelska utan att det finns särskilda skäl. Även detta förslag bedöms kunna leda till sämre motivation för ämnet och att eleverna får sämre förutsättningar att fullfölja utbildningen. Det är en också uppluckring av de av gymnasieutredningen föreslagna behörighetsreglerna.